

ASTERIONŮV DŮM

A královna porodila syna, kterému dali jméno Asterion.

Apollodóros: Bibliotéka, III, I

Vím, že mě lidé obviňují z pýchy, možná z misantropie, možná z bláznovství. Jsou to směšná obvinění (která v pravý čas potrestám). Je pravda, že nevycházím z domu, ale je také pravda, že dveře mého domu (jejichž počet je nekonečný)¹ jsou dnem i nocí dokořán otevřeny pro lidi a také pro zvířata. Kdo chce, může vstoupit. Uvnitř nenajde ani ženský přepych, ani nádhernou palácovou okázalost, ale zato klid a samotu. Najde dům, jaký není nikde na celém světě. (Ti, kdo prohlašují, že v Egyptě je podobný dům, nemluví pravdu.) Dokonce i lidé, kteří mě pomlouvají, připouštějí, že v domě nemám *jediný kus nábytku*. K smíchu je také, že prý já, Asterion, jsem vězeň. Copak jsem neřekl, že jediné dveře nejsou zavřené? Mám snad ještě dodat, že u žádných není zámek? Ostatně jednou odpoledne jsem vyšel na ulici, a jestliže jsem se do setmění vrátil, tak jen ze strachu, který ve mně vyvolávaly tváře obyčejných lidí, bezbarvé a ploché jako rozevřená ruka. Slunce už zapadlo, ale bezmocný dětský pláč i neumělé modlitby stáda věřících napovídaly, že jsem byl poznán. Lidé se modlili, dávali se na útěk, padali na kolena, někteří se vyšplhali do sloupoví chrámu Seker, jiní sbírali kameny. Někdo se myslím schoval do moře. Nadarmo nebyla mou matkou královna. Nemohu splynout s chátrou, i kdyby si to má skromnost přála.

Jsem totiž zcela ojedinělý. Nezajímá mě, co by člověk mohl předat ostatním lidem. Myslím jako onen filozof, že písarským uměním nelze sdělit nic. Mrzuté a všední maličkosti nemají místo v mé duši, která je uzpůsobena jen pro velké věci. Nikdy jsem nepostihl rozdíl mezi dvěma písmeny. Jakási velkodušná netrpělivost nepřipustila, abych se naučil číst. Někdy toho lituji, protože noci i dni jsou dlouhé.

¹ V originále stojí *čtrnáct*. Je však víc než dost důvodů k domněnce, že u Asteriona má tato číslovka význam přídavného jména *nekonečný*.

O rozptýlení přirozeně nemám nouzi. Jako beran chystající se trkat běhám kamennými chodbami, dokud se mi hlava nezatočí a nepadnu k zemi. Skrčím se do stínu cisterny nebo za roh chodby a hraji si na to, že mě hledají. Úmyslně padám z teras, až se celý zakrvácím. V kteroukoli denní dobu si mohu hrát na to, že spím. Mám oči zavřené, zhluboka dýchám. (Někdy skutečně usnu; někdy se změnila barva dne, když jsem otevřel oči.) Ale nejraději si hraji na druhého Asteriona. Dělán, jako že přišel ke mně na návštěvu a že ho provádím domem. *Teď jsme na místě, kde se chodby kříží a kde už jsme jednou byli nebo Teď přijdeme na další nádvoří nebo Však jsem říkal, že se ti žlábek na vodu bude líbit nebo Teď ti ukážu cisternu, kterou zasypal písek nebo Však uvidíš, jak se sklepení rozvětjuje.* Někdý se spletu, a to se pak oba nasmějeme!

Nevymýšlel jsem si jen tyto hry. Přemýšlel jsem také o svém domě. Všechny jeho části se vyskytují mnohokrát. Jakékoli místo je i jiným místem. Není tu jedna cisterna, jedno nádvoří, jedno napajedlo, jedna stáj. Je tu čtrnáct [nekonečný počet] stájí, napajedel, nádvoří, cisteren. Dům je velký jak svět. Lépe řečeno dům je svět. Přesto však když jsem prošel nádvořími, kde na každém byla cisterna, a zaprášenými chodbami z šedého kamene, došel jsem na ulici a uviděl chrám Seker i moře. Nemohl jsem něco takového pochopit, dokud mi noční vidina nezjevila, že moři i chrámů je také čtrnáct [nekonečný počet]. Všechno se vyskytuje mnohokrát, čtrnáctkrát, ale jak se zdá, dvě věci se na světě vyskytují jen jedenkrát: nahoře spleť slunce, dole Asterion. Možná, že já jsem stvořil hvězdy a slunce i ohromný dům, ale už si na to nevzpomínám.

Každý devátý rok vstoupí do mého domu devět mužů, které mám zbavit všeho trápení. V hloubi kamenných chodeb slyším jejich kroky nebo hlasy a radostně jim běžím naproti. Obřad trvá několik minut. Jeden po druhém padnou, aniž si potřísním ruce krví. Zůstanou ležet tam, kde padli, a jejich mrtvoly pomáhají odlišit jednotlivé chodby. Nevím, kdo ti muži jsou. Jeden z nich však v hodině smrti prorokoval, že jednou přijde můj vykupitel. Od té chvíle mě už netrápí má samota, neboť mám jistotu, že můj vykupitel žije a že nakonec povstane z prachu. Kdyby můj sluch zachytil všechny zvuky na celém světě, uslyšel bych jeho kroky. Kéž by mě

odvedl někam, kde není tolik chodeb a tolik dveří! Jaký bude můj vykupitel? ptám se sama sebe. Bude to býk, nebo člověk? Bude to snad býk s lidskou tváří? Nebo bude jako já?

Ranní slunce se zablesklo na bronzovém meči. Nebyla na něm již ani kapka krve.

„Věřila bys tomu, Ariadno?“ řekl Théseus. „Mínótauros se skoro vůbec nebránil.“

Martě Mosquerové Eastmanové